

نام و نام خانوادگی :	.....	باسمہ تعالی	کلاس:	.....
نام پدر :	.....	اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان	تاریخ:	۹۹/۱۰/
نام دبیر:	.....	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۲ زنجان	مدت امتحان :	دقیقه
نام آموزشگاه :	.....	امتحان درس: علوم و فنون ادبی ۳	پایه‌ی دووازدهم	تعداد صفحات:

صفحه ۱

۱	۲	همه موارد درباره قائم مقام ، به جز گزینه ..... درست است . الف) قبل از او سبک نویسنده‌گان فارسی با تکلف و تصنیع همراه بود . او با تغییر سبک نگارش ، تکلف را در نثر ازین برداشت. ب) او مسائل عصر را با زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب المثل های لطیف و به سبک گلستان سعدی نوشت. ج) عبارات کوتاه او گاه موزون و مسجع اند ، وی احیا کننده نثر فارسی است. د) « تاریخ بیداری ایرانیان » ، از جمله آثار او در زمینه تحقیقات ادبی و تاریخی است.
۲	۲	در رکن ..... بیت زیر اختیارات شاعری از نوع ..... صورت گرفته است? نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری / کزان جانب که او باشد ، صبا عنبر فشن آید الف) هجای ششم - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه      ب) هجای سوم - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه ج) هجای سوم - حذف همزه      د) هجای سیزدهم - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند
۳	۲	در همه گزینه ها یکی از آرایه های : تضمین ، تلمیح و مراعات نظری وجود دارد به جز گزینه ..... الف) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ / نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا ب) چند آن همه دیروز؟ چرا این همه امروز / دستی به فراوانی فردا برسانم ج) صورت حال مرا سرو چمن می داند / که کشیدن نتوان پای به گل رفته فروی د) مکن گریه برگور مقتول دوست / قل الحمد لله که مقبول اوست
۴	۲	دو شکل تقطیع هجایی بیت زیر در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است? دیشب گله از زلفش با باد همی کردم / گفتا غلطی بگذر زین فکرت سودایی - - u - / u - - / - - u - / u - - (۲)      - - - u / u - - / - - - u / u - - (۱) - - u / - u - - / - - u / - u - - (۴)      - - - / u u - - / - - - / u u - - (۳) الف) ۱ و ۲      ب) ۱ و ۳      ج) ۲ و ۳      ۴ و ۵

نمره به عدد	نمره به حروف	نمره تجدید نظر	نمره به عدد
		در صورت داشتن اعتراض	نمره به حروف
نام و امضای دبیر:			نام و امضای دبیر:

۲	در کدام گرینه آرایه های لف و نشر ، تشبیه ، تضاد و متناقض نما به ترتیب آمده است	۵
	<p>(۱) آب آتش فروز ، عشق آمد / آتش آب سوز ، عشق آمد</p> <p>(۲) داغ دلم چولاله به هم نمی رسد / این خون گرم در جگر روزگار نیست</p> <p>(۳) اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع</p> <p>(۴) گر ندیدی قبض و بسط عشق را / گریه مینا نگر خندیدن ساغر ببین</p>	
	الف) ۲،۴،۱،۳ ب) ۱،۳،۲،۴ ج) ۱،۲،۳،۴	۲،۴،۱،۳
۲	وزن بیت زیر(با توجه به اختیارات شاعری) کدام است ؟	۶
	<p>جلوه کنان می روی و باز می آیی / سرو ندیدم بدین صفت متمایل</p> <p>الف) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع</p> <p>ب) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن</p> <p>ج) مفتعلن مفتعلن مفاعلن مفاعلن فاعلن</p>	
۲	باخوانش درست بیت ها و درک پایه های آوایی هربیت، مشخص کنید که وزن کدام بیت ها همسان است ؟	۷
	<p>(۱) آب زنید راه را هین که نگار می رسد / مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد</p> <p>(۲) باآن که جیب و جام من از مال و می تهی است/ ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت</p> <p>(۳) باز این چه شورش است که در خلق عالم است؟ / باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است؟</p> <p>(۴) کشتی شکسته گانیم ، ای باد شرطه برخیز / باشد که باز بینم دیدار آشنا را</p>	
	الف) ۲ او ۳ و ۴ ب) ۳ او ۴ ج) ۱ او ۴ د) ۳ و ۴	۲ او ۱
۲	کدام گرینه درباره ویژگی های شعر مشروطه ، <u>نادرست</u> است؟	۸
	<p>الف) نگرش شاعران و نویسندها از جزئی نگری و عینیت به کلی نگری و ذهنیت گرایی روی آورد .</p> <p>ب) مضامین کلی و ذهنی ، مسائل اخلاقی ، عارفانه سرایی و غزل گویی تا حد زیادی کارایی خود را از دست داد .</p> <p>ج) مضامین سیاسی و اجتماعی و وطنی رونق یافت .</p> <p>د) به موازات حضور مردم در سیاست و اجتماع ، مضامین و اندیشه های تازه به شعر وارد شد .</p>	

۹

شعر زیر را در دو سطح ادبی و فکری بررسی کنید.

از مُلک ادب حکم گزاران همه رفتند / شو بار سفر بند که یاران همه رفتند  
 آن گرد شتابنده که در دامن صحراست / گوید چه نشینی که سوزان همه رفتند  
 داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو / کز باع جهان لاله عذاران همه رفتند  
 افسوس که افسانه سرایان همه خفتند / اندوه که اندوه گساران همه رفتند  
 یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران / تنها قفس ماند، هزاران همه رفتند  
 خون بار بهار از مژه در فرقت احباب / کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند

- الف) سادگی و روانی زبان این متن مشهور است ساده و قابل فهم است واژه‌ها و ترکیب‌های عربی نا آشنا کم تر دیده می‌شود شعر سوز و شور خاصی دارد و مضمون اجتماعی و وطنی دارد.  
 ب) قالب شعر غزل است / از نظر موسیقی به سنت‌های ادبی پابند است / از نظر تخیل تکرار تخیلات دوره‌های پیشین است / نگرشی متجددانه به تاریخ دارد ترکیب‌های عربی نا آشنا کم تر دیده می‌شود.  
 ج) این شعر مطالق زبان کوچه و بازار سروده شده پابندی و التزام کم تری به عروض دارد. به همین خاطر نقص عروضی در شعر مشاهده می‌شود و سوز و شور خاصی دارد.  
 د) قالب شعر غزل است / از نظر موسیقی به سنت‌های ادبی پابند است / از نظر تخیل تکرار تخیلات دوره‌های پیشین است / مضمون اجتماعی و وطنی دارد. توجه به مشکلات مردم و انعکاس آن در شعر مشهود است.

۱۰

متن زیر را از کتاب «چرند و پرند» دهخدا از نظر ویژگی‌های زبانی دوره بیداری بررسی نمایید.

- «باری چه درد سر بدhem؟ آن قدر گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می‌بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته، تا یک فرآش قرمز پوش می‌بیند، دلش می‌تپد تا به یک زاندارم چشممش می‌افتد، رنگش می‌پرد. هی می‌گوید امان از همنشین بد.»  
 الف) نثر آن ساده و قابل فهم است. رواج طنز سیاسی - اجتماعی. با طبیعت زبان هم آهنگ تراست  
 ب) واژه‌ها و ترکیب‌های عربی نا آشنا کم تراست نثر آن ساده و قابل فهم است. در ساختار و ترکیب دستوری کلام نیز جمله‌ها درست تر، با طبیعت زبان هم آهنگ تراست  
 ج) نثر آن ساده و قابل فهم است. حضور راوی به صورت سوم شخص در صحنه‌های داستان  
 د) واژه‌ها و ترکیب‌های عربی نا آشنا کم تراست قرار گرفتن نثر در خدمت بیان خواسته‌های مردم

۲۰

موفق باشید